

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/104/2022
Identifikačné číslo spisu:	1516217718
Dátum vydania rozhodnutia:	29.11.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Valentová
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:1516217718.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ Ing. X. Q., F. XXXX/X, G., zastúpeného splnomocnenkyňou AktívReal, s.r.o., M. Rázusa 1240/14, Žilina, IČO: 47 233 176 a 2/ JM Partner s.r.o., Gemerská 1776/6, Žilina, IČO: 45 938 636, proti žalovanej Euro Data SK, a. s., Kvačalova 5, Žilina, IČO: 44 271 875, zastúpenej splnomocnenkyňou Advokátska kancelária Mrázovský & partners, s.r.o., Mariánske námestie 2, Žilina, IČO: 36 855 278, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, vedenom na Okresnom súde Bratislava V (v súčasnosti Mestský súd Bratislava III) pod sp. zn. 21Cr/4/2017, o dovolaní žalobcu 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 22. apríla 2021 sp. zn. 1CoR/8/2019, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 22. apríla 2021 sp. zn. 1CoR/8/2019 vo vzťahu k žalobcovi 1/ a v súvisiacom výroku z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Dovolanie vo zvyšnej časti o d m i e t a .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V v súčasnosti Mestský súd Bratislava V (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom zo 7. februára 2019 č. k. 21Cr/4/2017-242 výrokom I. žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku zamietol a výrokom II. priznal žalovanému náhradu trov konania voči žalobcovi v plnej výške. Právne vec posúdil podľa § 3 ods. 1, § 4 ods. 1, ods. 2, § 31 ods. 3, § 14 ods. 1 písm. a), § 17, § 26 ods. 3, § 27 ods. 1, ods. 4, § 33 ods. 2 veta prvá, § 40 ods. 1 písm. a) bod 1 a 3, písm. b), ods. 2, ods. 4, § 51 ods. 3 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „ZoRK“), § 28 ods. 1, § 31 ods. 1 Rokovacieho poriadku Rozhodcovského súdu Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory (ďalej len „RP RS SOPK“), § 168, § 171 ods. 2, § 215 ods. 1, § 216 ods. 1, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

1.1. Súd prvej inštancie vychádzal zo zistenia, že zo žalobcom predloženej rámcovej kúpnej zmluvy nepochybne vyplýva označenie zmluvných strán, ktorými sú žalovaný v postavení predávajúceho,

žalobca 2/ v postavení kupujúceho a žalobca 1/ v postavení ručiteľa. Z čl. 4 zmluvy vyplýva, že v súlade s § 303 Obchodného zákonníka ručiteľ, t. j. žalobca 1/ prehlasuje, že uspokojí predávajúceho, ak kupujúci nesplní záväzky z tejto zmluvy a z čl. 5 písm. a) dohoda zmluvných strán, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie budú riešené pred rozhodcovským súdom Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory v Bratislave podľa jeho základných vnútorných právnych predpisov a strany sa podrobia rozhodnutiu tohto súdu, ktoré bude pre strany záväzné. Dohoda obsiahnutá v čl. 5 písm. a) rámcovej kúpnej zmluvy má nespochybniteľne všetky náležitosti rozhodcovskej zmluvy v zmysle § 3 ods. 1 ZoRK, resp. ako jeden článok dokumentu nazvaného rámcová kúpna zmluva i náležitosti v zmysle § 4 ods. 1 ZoRK. Zmluva je podpísaná všetkými zmluvnými stranami v postavení uvedenom v hlavičke tohto dokumentu pod celým textom listiny (rámcovej kúpnej zmluvy - pozn.), žiadna zo zmluvných strán svoj podpis na zmluve nepoprela a nevyhlásila za neplatný, a to ani v rozhodcovskom konaní a ani v danom konaní. Pred podpisom každého účastníka je jasne rovnakou písomnou formou ako ostatný text uvedený i dátum podpísania rozhodcovskej zmluvy dňa 30.9.2011, má teda nepochybne písomnú formu v zmysle § 4 ods. 2 ZoRK, je teda platná a uzavretá podľa právneho poriadku Slovenskej republiky, v dôsledku čoho nie je daný dôvod na zrušenie žalobou napadnutého právoplatného rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. a) bod 1 ZoRK. Keďže rozhodcovská zmluva formou rozhodcovskej doložky je uzavretá platne, nie je podľa súdu prvej inštancie daný žalobcom v žalobe tvrdený dôvod podľa § 40 ods. 1 písm. a) bod 3 posledná veta ZoRK. Súd prvej inštancie preto žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol a priznal žalovanému voči žalobcom náhradu trov konania v plnej výške.

2. Na odvolanie oboch žalobcov Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 22. apríla 2021 sp. zn. 1CoR/8/2019 rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

2.1. Po citovaní § 40 ods. 1 písm. a) bod 1 a 3, § 3 ods. 1, § 4 ods. 1, 2 a § 5 ods. 2 ZoRK odvolací súd zdôraznil, že v nadväznosti na tvrdenie žalobcov o inom dátume uzavretia rámcovej kúpnej zmluvy než je na zmluve uvedený dátum dňa 30.9.2011, žalobcovia o tomto tvrdení neunesli dôkazné bremeno.

2.2. Vo vzťahu k námietke žalobcu 1/ o nedostatku právomoci rozhodcovského súdu na prejednanie a rozhodnutie sporu voči nemu ako ručiteľovi z dôvodu neexistencie rozhodcovskej doložky, ktorá by ho zaväzovala, odvolací súd konštatoval neopodstatnenosť danej odvolacej argumentácie. Zdôraznil pritom, že zo záhlavia predmetnej rámcovej kúpnej zmluvy je zrejmé, že ide o právny dokument uzavretý medzi tromi stranami dohody, a to medzi žalovaným ako predávajúcim/distribútorom, žalobcom 2/ ako kupujúcim/dealerom a žalobcom 1/ ako ručiteľom. Z obsahu zmluvy je ďalej zrejmé, že tento právny dokument v sebe zahŕňa tri samostatné právne úkony, a to rámcovú kúpnu zmluvu, z ktorej vznikli práva a povinnosti žalovanému a žalobcovi 2/, jednostranný právny úkon predstavujúci ručiteľské vyhlásenie žalobcu 1/ a rozhodcovskú zmluvu vo forme rozhodcovskej doložky zaväzujúcu všetky strany dohody, t. j. žalovaného, žalobcu 2/ a žalobcu 1/, pričom žalobca 1/ svoj podpis pripojil pod celý text predmetného právneho dokumentu vrátane rozhodcovskej doložky. Zo žiadneho ustanovenia zmluvy nevyplýva, že by sa rozhodcovská doložka nemala týkať aj žalobcu 1/ ako ručiteľa, resp. že žalobca 1/ predmetný právny dokument podpísal len vo vzťahu k svojmu ručiteľskému vyhláseniu. Skutočnosť, že v prípade rozhodcovskej doložky ide o samostatnú dohodu strán, jednoznačne vyplýva z ustanovenia § 4 ods. 1 ZoRK, podľa ktorého rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve. Samostatný právny osud rozhodcovskej doložky bez priamej závislosti od zmluvy, ktorej je súčasťou, vyplýva aj z ustanovenia § 5 ods. 2 ZoRK. V danom prípade došlo k naplneniu dikcie ustanovenia § 4 ods. 2 ZoRK a tým k uzavretiu platnej rozhodcovskej zmluvy vo forme rozhodcovskej doložky medzi tromi stranami dohody uvedenými v záhlaví predmetného právneho dokumentu, ktorá bola uzavretá v písomnej forme za súčasného zachytenia obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenia osôb, ktoré ju dohodli.

2.3. Odvolací súd uzavrel, že zhodne so súdom prvej inštancie dospel k jednoznačnému záveru o nepreukázaní skutkovej a právnej opodstatnenosti žalobcami tvrdených dôvodov na zrušenie predmetného rozhodcovského rozsudku v zmysle § 40 ods. 1 písm. a) bod 1 a bod 3 ZoRK, keďže žalobcovia v odvolaní neuviedli žiadne také skutkovo a právne relevantné dôvody, ktoré by priviedli pre nich priaznivé rozhodnutie.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie len žalobca 1/, prípustnosť ktorého

vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) CSP. Navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3.1. V súvislosti s dovolaním podľa § 420 písm. f) CSP žalobca 1/ odvolaciemu súdu vytýkal, že neodstránil nedostatočné odôvodnenie, nepreskúmateľnosť a zmätočnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie vo veci samej a potvrdením rozhodnutia prvoinštančného súdu preniesol tieto vady aj do svojho rozhodnutia. Zdôraznil, že súdom prijaté právne názory vzaté do základu jeho rozhodnutia, nemajú oporu v existujúcom dôkaznom stave veci. Naopak sú s ním v antagonickom rozpore. Z obsahu odôvodnenia rozsudkov súdov oboch inštancií je nesporné, že oba súdy vzali do základu svojho rozhodnutia v podstate iba listinný dôkaz Rámcovú kúpnu zmluvu č. XXXXXXXXXX zo dňa 30.9.2011 (ďalej iba „RKZ“), a cez výsledky preskúmania jej obsahu zisťovali či sú vo veci dané podmienky platnosti a existencie rozhodcovskej doložky, ktorá tvorí obsah listiny RKZ pod čl. 5, označeným ako „Riešenie sporov a platnosť zmluvy“, pod písm. a). Zo záhlavia RKZ, z písomného jazykového prejavu, je bez akýchkoľvek pochybností zistiteľné, že označené subjekty predávajúci Euro Data SK. s.r.o., kupujúci JM Partner s.r.o., a ručiteľ Ing. X. Q. uzatvárajú podľa § 409 a násl. Obchodného zákonníka Rámcovú kúpnu zmluvu č. XXXXXXXXXX. Zo záhlavia RKZ však nijako nevyplýva, že v nej označené subjekty, súčasne uzavierajú (trojstrannú) rozhodcovskú doložku. Podľa dovolateľa i napriek jeho označenia ako subjektu, ktorý uzatvára RKZ, nie je a nemôže byť ako ručiteľ súčasne stranou RKZ. Jeho označenie ako subjektu, ktorý uzatvoril RKZ je preto zmätočné. Súd túto zmätočnosť akceptoval pri závere, že ten kto je označený v záhlaví RKZ ako subjekt uzatvárajúci RKZ, je súčasne zmluvnou stranou pri uzavretí rozhodcovskej zmluvy vo forme rozhodcovskej doložky. Cez výklad obsahu ustanovenia bodu 5 písm. a) v spojení so zmluvnou úpravou formulovanou v bode 5 písm. b), c), a e) pritom jednoznačne vyplýva, že výklad obsahu listiny RKZ, ktorý prijal súd prvej inštancie, že ako ručiteľ je stranou rozhodcovskej doložky nie je udržateľný, a nijako zo zmluvných dojednaní RKZ nevyplýva.

4. Žalovaná vo svojom vyjadrení k dovolaniu žiadala dovolací súd, aby dovolanie zamietol. Zdôraznila, že dovolaním napadnutý rozsudok sa dostatočne vysporiadal s podstatnými skutočnosťami, právo na spravodlivý proces vo vzťahu k stranám neporušil, preto dovolaním napadnuté rozhodnutie považuje za vecne správne a s jeho odôvodnením sa stotožňuje.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (ďalej len „dovolací súd“ resp. „najvyšší súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie žalobcu 1/ je čiastočne podané dôvodne.

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Žalobca 1/ prípustnosť podaného dovolania vyvodzuje z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Citované ustanovenie zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany

sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

9. K tomuto dôvodu prípustnosti dovolania treba uviesť, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že sudy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, musia sa zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. *Garcia Ruiz v. Španielsko*, *Vetrenko v. Moldavsko*, *Kraska v. Švajčiarsko*). Judikatúra ESLP síce nevyžaduje, aby na každý argument strany bola v odôvodnení rozhodnutia súdu daná odpoveď, trvá však na tom, že ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď súdu práve na tento argument (*Ruiz Torija c. Španielsko* z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, *Hiro Balani c. Španielsko* z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, *Georgiadis c. Grécko* z 29. mája 1997, *Higgins c. Francúzsko* z 19. februára 1998).

10. Rovnako, podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplyvajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

11. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť, je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinností súdu na strane druhej, sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

12. Práve približený výpočet samozrejme nemôže byť (ani mať ambíciu byť) úplným, keďže sa v konkrétnom prípade môžu vyskytnúť i iné nedostatky v argumentácii (podľa okolností buď súdu prvej inštancie, odvolacieho súdu alebo aj oboch takýchto súdov - pri nahliadaní na problém optikou súdu dovolacieho), ktorých prítomnosť rovnako spôsobí nerešpektovanie čiastkového práva na spravodlivý súdny proces reprezentovaného právom strany na objektívne presvedčivé (uspokojivé) odôvodnenie výsledku rozhodovacej činnosti súdu.

13. K práve uvedenému sa v odvolacích konaniach pridružuje i faktor umožnenia odvolaciemu súdu procesným právom, aby takýto súd, pokiaľ sa v celom rozsahu stotožní s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, sa v odôvodnení len obmedzil na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplnil na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 387 ods. 2 CSP). V týchto prípadoch síce stačí, ak odvolací súd v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci, keď spätosť potvrdzovaného a potvrdzujúceho rozsudku vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu a rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie; ak sa však odvolací súd rozhodne ísť touto cestou, vedome tým preberá zodpovednosť i za kvalitu argumentácie súdu prvej inštancie (t. j. či v prípadnom dovolacom konaní obstojí ako ním potvrdené rozhodnutie, tak i ním samým doplnené dôvody). Dopĺňanie ďalších dôvodov na podporu argumentácie prvoinstančného súdu (zo strany súdu odvolacieho) v tomto prípade nie je pravidlom (ale výnimkou) a môže sa stať, že toto ani nebude reálne možné, ak súd prvej inštancie sa v rámci odôvodňovania svojho rozhodnutia, neskôr podrobovaného prieskumu v dovolacom konaní sám objektívne uspokojivým spôsobom vyporiada so všetkými relevantnými argumentmi všetkých sporových strán a ani odvolanie neprinesie nič iné, než polemiku s takýmito jeho úvahami. Ak ale o takýto prípad (nedoplniteľnosti) nepôjde, z pohľadu preskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu bude mať význam ako udržateľnosť dopĺňujúcej argumentácie tohto súdu samej osebe, tak i to, či sa doplnenie nedostane do takého rozporu s argumentáciou súdu prvej inštancie, označenou odvolacím súdom za akceptovanú v plnom rozsahu, pri ktorého existencii by už reálne o splnení podmienok § 387 ods. 2 CSP nemožno hovoriť (ale do úvahy by prichádzala len možnosť, že správnou môže byť nanajvýš - pokiaľ vôbec - argumentácia len jedného z oboch nižších súdov).

14. Podľa názoru dovolacieho súdu sa potom v prejednávanej veci nedostatky v argumentácii, vedúce (nateraz) k neakceptovateľnosti prijatých záverov (skutkových aj právnych) vo vzťahu k žalobcovi 1/ (ručiteľovi) vyskytli v rozsudkoch oboch nižších súdov.

15. Oba nižšie súdy nezaujali relevantné stanovisko k zásadnej argumentácii žalobcu 1/, premietnutej aj do tej odvolacej, podľa ktorej „subjekt označený medzi účastníkmi uzavierajúcich RKZ ako ručiteľ, a pri podpise označený tiež iba ako ručiteľ, nemôže byť bez ďalšieho zmluvnou stranou ručiteľskej doložky, t. j. tej rozhodcovskej doložky, podľa obsahu ktorej bude rozhodnutie rozhodcovského súdu záväzné (iba) pre strany, ktoré sú v zmluvnom vzťahu nesporne iba dve, čomu zodpovedá vyhotovenie iba dvoch exemplárov RKZ, z ktorých každá má dostať jedno vyhotovenie. Už len z faktu, že písomné vyhotovenie RKZ dostala strana žalovaného (predávajúci) a strana žalobcu 2/ (kupujúci), má byť podľa argumentácie žalobcu 1/ nesporné, že ručiteľ stranou RKZ a tým ani rozhodcovskej doložky nebol a nemôže byť. Žalobca 1/ od počiatku sporu tvrdí, že nie je účastníkom RKZ, ani stranou RKZ, je iba v postavení účastníka listiny RKZ, ktorej obsahovou zložkou je jeho jednostranné ručiteľské vyhlásenie. V tejto súvislosti žalobca 1/ odkázal v odvolaní na pomôcku pri riešení otázky, kto je stranou dohody o rozhodcovskej doložke, cez iné zmluvné dojednania RKZ, predovšetkým na ustanovenia bodu 5. písm. b), c) a e) RKZ, ktoré sú systematicky zaradené bezprostredne za ustanovením o dojednaní o rozhodcovskej doložke, s dikciou cit.: „Táto zmluva, má dve strany a je vyhotovená v dvoch rovnopisoch, z ktorých každá strana obdrží jeden.“. Nedostatočnosť, resp. absencia argumentácie súdov v tomto smere sa obhájiť nedá, keďže základnou podmienkou pre rozhodovanie v rozhodcovskom konaní je prejav vôle subjektov určitého právneho vzťahu k preneseniu právomoci na rozhodovanie sporu vzniknutého z takého právneho vzťahu na rozhodcu. Zákon o rozhodcovskom konaní upravuje dispozitívnym spôsobom okruh vzťahov, na ktoré sa taká rozhodcovská doložka vzťahuje. Zo žiadneho ustanovenia zákona o rozhodcovskom konaní nevyplýva, že by sa rozhodcovská doložka vzťahovala aj na subjekty mimo právneho vzťahu, v ktorom je rozhodcovskou doložkou založená právomoc rozhodcu či rozhodcovského súdu na rozhodovanie vo veci. Ustanovenie § 3 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní jednoznačne hovorí, že rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská doložka však nedopadá na také právne vzťahy, ktorých subjektom sú tretie osoby, ktoré

s vedením rozhodcovského konania nevyslovili súhlas. Spor medzi ručiteľom a veriteľom by bolo možné rozhodovať v rozhodcovskom konaní iba v prípade, že by ručiteľ a veriteľ prejavili vlastnú vôľu preniesť právomoc o rozhodovaní sporu medzi nimi do rozhodcovského konania, či už v rozhodcovskej doložke v ručiteľskom vyhlásení alebo iným spôsobom, čo musí byť v ich vzájomnej dohode jednoznačne verifikované. V danom prípade je to práve odvolací súd, ktorý má povinnosť poskytnúť naozaj pádne a dostatočne presvedčivé argumenty na podporu svojho záveru, že rozhodcovský súd mal právomoc rozhodovať nielen o právnom vzťahu medzi predávajúcim (žalovaným) a kupujúcim (žalobcom 2/) ale aj o samostatnom právnom vzťahu medzi veriteľom (žalovaným) a ručiteľom (žalobcom 1/).

16. Vychádzajúc z konštantnej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky potom nie je pochýb o tom, že úplná absencia reakcie odvolacieho súdu v napadnutom rozsudku na významné odvolacie argumenty žalovaného 1/, ktoré podporovali jeho obrannú argumentáciu, naplnilo dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP.

17. Z uvedených dôvodov dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu výlučne vo vzťahu k žalobcovi 1/ v postavení ručiteľa (t. j. vo vzťahu k dovolateľovi) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 v spojení s § 450 CSP).

17.1. Vo vzťahu k žalobcovi 2/ (dovolateľ žiadal zrušiť celý rozsudok odvolacieho súdu, tým pádom aj vo vzťahu k žalobcovi 2/), namietaním porušenia jeho práv žalobcom 1/, ktorí žalobcovia vystupujú v konaní ako samostatní spoločníci, nemožno dovolateľovi vo vzťahu k napadnutému rozsudku odvolacieho súdu priznať subjektívne oprávnenie na podanie dovolania, preto v tejto časti jeho dovolanie odmietol podľa § 447 písm. b) CSP ako dovolanie podané neoprávnenou osobou.

17.2. Dovolací súd zároveň pripomína, že ak dovolací súd zruší rozsudok odvolacieho súdu a vráti mu vec na ďalšie konanie, odvolací súd nesmie odôvodnenie svojho nového rozsudku koncipovať tak, že iba dopĺňa pôvodné odôvodnenie zrušeného rozsudku. Zrušený rozsudok v čase opätovného rozhodovania už právne neexistuje. (obdobne pozri nález Ústavného súdu SR z 26. apríla 2017, sp. zn. II. ÚS 754/2016).

17.3. Opomenúť nemožno ani to, že dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia je v demokratickom právnom štáte základnou podmienkou legitimacy každého rozhodnutia súdu. Iba ak je rozhodnutie súdu dostatočne, racionálne a presvedčivo odôvodnené, má verejná moc morálne právo vynucovať jeho rešpektovanie a adresáti rozhodnutia majú morálnu povinnosť ho rešpektovať. Ak súd takto nedokáže odôvodniť svoje rozhodnutie, jeho rozhodnutie sa tým stáva neobhájiteľné, čomu je potrebné sa v ďalšom konaní vyvarovať.

18. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, odvolací súd je viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

19. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného konania a tiež dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.